

Finansklagenemnda Person

Avgjørelse FinKN 2021-1161

7.12.2021

Protector Forsikring ASA

Yrkesskade/yrkessykdom - Yrkesskadeforsikringsloven (YFL)

Hyttekontor – møte med forretningsforbindelse – lån av bord til konfirmasjon – løfteskade- i arbeid – saksomkostninger - yfl. § 10.

Forsikrede skadet ryggen, da han løftet et bord sammen med en forretningsforbindelse. Forretningsforbindelsen skulle låne bordet til sin datters konfirmasjon og løftet ble foretatt under et møte som ble avholdt på forsikredes hytte. Saken reiste spørsmål om forsikrede var "i arbeid", og om forsikrede hadde krav på å få dekket saksomkostninger. Slik saken var presentert fant nemnda at aktiviteten som utløste skaden ikke hadde tilstrekkelig tilknytning og nærhet til forsikredes ordinære arbeid. Forsikrede kunne dermed ikke anses å ha vært "i arbeid" da hendelsen inntraff. Det var ikke grunnlag for kravet om dekning av utgifter til juridisk bistand. Selskapet ble gitt medhold.

Saksfremstilling

Forsikrede (produksjonssjef og avdelingsleder, f. 1972) skadet ryggen, da han løftet et bord sammen med en forretningsforbindelse 26.4.17.

I journalnotat samme dag som hendelsen, 26.4.17, er det notert at forsikrede opplyste følgende over telefon:

Kl 11 i dag løftet han et bord, fikk litt vridning av ryggen og følte et skikkelig smell i korsryggen. Oppstod ekstreme smerter så han bare måtte legge seg ned. Ambulansen kom. Ble gitt 15mg morfin, 4mg Ondasteron og 1,25mg Midazolam før ankomst til legekantoret. Noe utstråling nedover fra korsrygg til høyre bakside lår. Har fått tisset. Har noe smerter over nedre del av magen.

Har fra tidligere sterke smerter som har kommet og gått i korsryggen og tidvis vært immobilisert grunnet dette.

I løpet av natten på legevakten opplevde forsikrede at han fikk sterkere smerter i ryggen med "periodevis sterk stråling spesielt til framside høyre lår", jf. journal 27.4.17. Forsikrede ble sendt til H. sykehus for MR og deretter videre til H. universitetssykehus for operasjon, jf. notater fra legevakt og H. universitetssykehus 27.4.17.

I inntaksnottat fra H. universitetssykehus 27.4.17 ble det notert at MR viste "en truende tverrsnitt lesjon", samt at forsikrede hadde "sensibilitet distalt i bena" men ikke klarte å bevege ben og tær. Forsikrede ble operert for brudd i lendevirvel L1 samme dag, 27.4.17.

Forsikrede ble reoperert 5.5.17, jf. spesialisterklæring fra selskapets rådgivende lege 13.10.20 og erklæring fra overlege N. 12.5.21.

Forsikrede fremmet krav om erstatning under yrkesskadeforsikringen, mottatt hos selskapet 4.10.17. Fra skademeldingen hitsettes:

Løftet i eit bord som forretningsforbindelse skulle låne. Løftet tungt, fikk vridning. Hvirvel L1 i rygg brakk. MR i h. viste svulst i hvirvelen. Operasjon h. 27. April. Våknet lam frå navel og ned. Har trent og trent++ siden den

dag. Går nå, uten krykker. Kreft i rygg var solitare Plasmacytom. Ferdig stråling på H. 21.juni. Har visst fortsatt kreftceller i blodet og vil visstnok ha det livet ut.

Selskapet avslo kravet 12.10.17.

I erklæring fra forretningsforbindelsen 24.4.20 fremgår at forretningsforbindelsen skulle levere noen deler til undervannsløs i forbindelse med et jobbprosjekt, og videre:

Jeg forsto det også slik at han var på S./S. og han forslo at jeg traff ham på O. 10 der jeg også kunne få låne noen stoler og bord til min datters forestående konfirmasjon.

Om selve skadehendelsen har forretningsforbindelsen notert:

Møblementet var oppe i andre etasje av bygget i et hjørne og vi måtte rydde flytte litt på ting for å komme til det ene bordet. (Forsikrede) løftet dette sammen med meg, han på nordside og jeg på sørside. (Forsikrede) måtte bøye seg noe fremover for å komme til innside av bord for løft. Det var en del skapdører og diverse rundt bordet og under løft så snublet jeg litt forover samtidig som (forsikrede) da fikk et plutselig rykk på sin side. Han falt så umiddelbart på gulvet, tydeligvis i store smerter.

I telefonnotat 18.5.20 har selskapet notert:

(Forsikringsmegler) ringer inn. Ber om at vi innhenter dok og foretar en ny vurdering av ulykkesmomentet. Skl har forklart at han og kollega skulle foreta et løft av bord under løftet snubler kollegaen. Jeg informerer megler om at dette framkommer ikke av skademeldingen. Blir enige om at jeg for ordens skyld innhenter dokumentasjon og foretar en ny vurdering. Jeg forventningsstyrer på at det vår vurdering baseres på tidsnær dokumentasjon, ikke nedtegnelser i ettertid. Det er ok. Megler forventningssyrer videre til skl. Skl er i full jobb, men ønsker dersom godkjent YS ønsker han en vurdering av vmi.

I erklæring fra selskapets rådgivende lege H.S., 13.10.20, konkluderte legen med at det "overveiende sannsynlig ikke er årsakssammenheng mellom skadehendelsen 26.04.2017 og nåværende plager".

Selskapet avslo kravet 12.11.20 under henvisning til bedriftsvilkårene i yfl. § 10.

I klagen til FinKN, mottatt 11.5.21, er hendelsen beskrevet slik:

Han har avtale med arbeidsgiver om å utføre arbeid utenfor kontor plass, og jobber ofte ut fra hjemmekontor og fra hytten sin - alt etter hva som er mest praktisk.

Den akuelle skaden skjedde den 26.04.17 kl. 10.45, under gjennomføring av et møte med (forretningsforbindelsen) som var representant for selskapet I. AS. Dette selskapet hadde flere prosjekter med G. S. R. AS, og møtet som ble avholdt mellom partene var arbeidsrelatert.

...

Møtet ble avholdt på (forsikrede) sin hytte. (Forsikrede) jobbet som nevnt ofte fra hjemmekontor eller fra hytta, slik at det var verken noen engangstilfelle eller ekstraordinært knyttet til at møtet mellom partene denne dagen ble avholdt på (forsikrede) sin hytte.

Møtet tok lengre tid enn tiltenkt og siden (forsikrede) hadde dårlig tid til neste møtet som skulle være 12.30 på annen lokasjon, ble det under gjennomføring av møtet båret noe møbler (stoler og bord) som (forretningsforbindelsen) skulle få låne av (forsikrede). Under flytting av møblene oppstod skaden.

Forsikrede har i det vesentlige anført at skaden har skjedd under utførelsen av arbeid og at skaden må anses som en yrkesskade. Det syntes ubestridt at skaden oppstod i "arbeidstiden". Skaden oppsto under utførelsen av "arbeid", da den skjedde midt i et møte med en kunde som var arbeidsrelatert. Den oppstod ikke under utførelsen av en ren fritidsaktivitet eller handling av ren privat karakter. Skaden oppsto med tilstrekkelig nærhet og tilknytning til arbeidsutførelsen. Det vises til Rt-2004-487 og Rt-2014-513. Det må anlegges en dynamisk tilnærming til hvorvidt vilkårene er oppfylt, og samfunnsutviklingen vil da få betydning. I løpet av de siste årene har det skjedd en stor utvikling i hvordan det moderne arbeidslivet fungerer. Det er ikke slik at arbeid for arbeidsgiver utøves kun på kontorstedet. Tekniske og digitale løsninger har ført til økning i bruk av

hjemmekontor. Og i løpet av pandemien har man sett at det fungerer. Men det kan selvsagt da ikke være slik at store deler av arbeidsstyrken i Norge praktisk sett vil være avskåret fra yrkesskadeforsikring, ved at man anvender en for restriktiv tolkning av bedriftsvilkårene i yrkesskadeforsikringsloven. I herværende sak er det også av betydning at forsikrede hadde en ledende stilling hos arbeidsgiver, som omfattet utstrakt reisevirksomhet. De fleste møter ble avholdt utenfor kontorplassen. Det er selvsagt da annerledes for forsikrede sin del enn for arbeidstakere som tradisjonelt sett må utføre arbeidet sitt på den fysiske arbeidsplassen til arbeidsgiver. Forsikrede har en ledende, administrativ stilling, og er både selger og bedriftsutvikler. Han er helt avhengig av et godt nettverk og nettverksbygging. Det er ikke slik at forsikrede og forretningsforbindelsen omgås privat. Forsikrede var heller ikke til stede under konfirmasjonen. Arbeidsgiver har bevisst satset på, og hatt en strategi om, personlig relasjon til kunder og forretningsforbindelser. Forsikrede er lært opp til at møter ofte foregår utenfor kontoret, i mer "private" sfærer. Denne strategien er helt bevisst, og gir også gode resultat og langvarige, gode kundeforhold. Skaden skjedde ikke i form av handling som var i forsikrede sin interesse. Han hadde ingen personlig interesse i å låne møbler til forretningsforbindelsen - det var ren kundepleie. Utgangspunktet er at det er arbeidstakere i tradisjonell forstand som er vernet etter loven. Et av hovedformålene bak vernet er at disse gjør en innsats for en arbeidsgiver. Det er således innsatsen - eller arbeidsutførelsen - som er en av hovedbegrunnelsene for vernet. Forsikrede anfører at møtet fremdeles pågikk under bæring av møbler, og at man ikke gikk ut av det arbeidsmessige ved situasjonen. Forsikrede krever også erstattet saksomkostninger.

Selskapet har i det vesentlige anført at hendelsen faller utenfor bedriftsvilkårene i yrkesskadeforsikringsloven. Bedriftsvilkårene må tolkes restriktivt ved skader oppstått på hjemmekontor, jf. Rt-2004-487. Under henvisning til den risiko arbeidet kan medføre, har lovgiver funnet det rimelig at arbeidstaker skal være sikret mot økonomisk tap som følge av skade eller sykdom påført i arbeid. Dette medfører at det ikke er grunnlag for en utvidende fortolkning av yrkesskadeforsikringsloven til også å gjelde forhold hvor risikoen ved arbeidet ikke gjør seg gjeldende. Dette er igjen tatt inn i loven ved at det uttrykkelig nevnes at yrkesskadeforsikringen skal dekke skader og sykdommer som påføres arbeidstaker i arbeid, på arbeidsstedet, i arbeidstiden. I dette ligger det krav om at årsaken skal være egenskaper ved arbeidet eller arbeidsstedet og at skaden eller den skadelige påvirkning må ha foregått på arbeidsstedet i arbeidstiden. Selskapet er av den oppfatning at partene ved overgang til å bære møbler trådte ut av den yrkesmessige aktiviteten og utførelsen av arbeidet, og inn i en privat sfære som omhandlet møblement til en konfirmasjon. Selskapet kan ikke se at utførelsen av flytting av bord som skal lånes ut til konfirmasjon har noen sammenheng med utførelsen av arbeidet. Dette uavhengig av om det var til en forretningsforbindelse. Det er ikke ukjent at arbeidstakere danner et bånd med en forretningsforbindelse som gjør at det er aktuelt å samhandles utenfor arbeidssituasjonen i en eller annen form, og det at deres relasjon i utgangspunktet er gjennom forretning kan ikke være avgjørende for vurderingen av hvorvidt hendelsen er å anse som en ulykke i arbeid. Slik selskapet ser det er aktivitetens hensikt og gjennomførelse så fjern og avledet fra arbeidets formål og karakter at det ikke kan sies at det foreligger tilstrekkelig nærhet og tilknytning til det "ordinære arbeid" at hendelsen er omfattet av yrkesskadeforsikringsloven, jf. 2017-779. Av bevismessige grunner må det være grunnlag for en restriktiv holdning for hva som skal betegnes som arbeidsstedet når det benyttes hjemmekontor. Det vises til at de alminnelige farer for hjemmeulykker ikke er et utslag av arbeidsrisikoen. Forsikrede har ikke krav på erstatning for saksomkostninger, da de alminnelige vilkår for erstatning for personskade ikke er oppfylt. Forsikrede kan heller ikke ha hatt en berettiget forventning om erstatning under yrkesskadeforsikringen.

Finansklagenemnda Persons begrunnelse

Spørsmålet er om forsikrede var i arbeid på skadetidspunktet 26.4.17, jf. yfl. § 10, og i så tilfelle om forsikrede har krav på dekning av saksomkostninger.

Etter yfl. § 10 dekker yrkesskadeforsikringen, med de unntak som følger av § 11, skader/sykdommer som arbeidstakere påføres i arbeid, på arbeidsstedet, i arbeidstiden. Disse tre vilkårene er kumulative og har en sterk innbyrdes sammenheng. Når en skade har skjedd utenfor arbeidsstedet, foretas det i praksis i stor grad en samlet vurdering med hovedvekt på vilkåret "i arbeid". Dersom dette vilkåret er oppfylt, anses arbeidsstedet midlertidig flyttet, se Rt-2014-513 avsnitt 28.

Det følger av forarbeidene, Ot.prp.nr. 4 (1988-1989), at vilkårene skal forstås på samme måte som tilsvarende vilkår i folketrygdloven. I Rt-2004-487 (gravøl) avsnitt 28 fremhevet Høyesterett at det bør "utvises forsiktighet med å tolke bedriftsvilkårene utvidende – utover det som følger av en fast trygderettspraksis og av formålet med yrkesskadedekningen". Videre heter det i avsnitt 30 i dommen at det viktigste kriterium ved vurderingen av om skade som er påført under det man normalt vil kalle fritidsaktivitet er påført i arbeid, er "tilknytning og nærhet" mellom aktiviteten og "det ordinære arbeid".

I Rt-2014-513, avsnitt 39–44, uttaler Høyesterett seg om de tre vilkårene. Det er presisert her at kriteriet "i arbeid" først og fremst har betydning når ulykken skjer utenfor arbeidsstedet. I avsnitt 41 heter det at "i det moderne arbeidsliv ligger det for mange arbeidstakere innenfor det ordinære arbeidet at man fra tid til annen drar på faglige seminarer utenfor det vanlige arbeidsstedet. Skader som skjer under den faglige delen av et slikt seminar, vil oppfylle bedriftsvilkårene". Av avsnitt 42 og 43 fremgår at ikke alle aktiviteter som utføres i forbindelse med arbeidet dekkes, f.eks. skader som inntreffer under rent sosiale aktiviteter eller fritidsaktiviteter i regi av arbeidsgiver. Men om aktiviteten har nær tilknytning og nærhet til arbeidstakerens ordinære arbeid, kan den likevel dekkes om aktiviteten må anses som arbeid i relasjon til det aktuelle seminaret, dvs. inngikk i seminaret på slik måte at den må sies å være arbeid.

I aktuelle sak inntraff skaden da forsikrede bar et bord som en forretningsforbindelse skulle låne til sin datters konfirmasjon. Formålet med å bære bordet var ikke å utføre arbeid og skjedde ikke i arbeidsgivers interesse. Slik saken er presentert finner nemnda at aktiviteten som utløste skaden ikke hadde tilstrekkelig tilknytning og nærhet til forsikredes ordinære arbeid, og forsikrede kan dermed ikke anses å ha vært "i arbeid" da hendelsen 26.4.17 inntraff.

Forsikrede har videre fremsatt krav om dekning av utgifter til juridisk bistand. Nemnda kan ta stilling til om det foreligger et rettslig grunnlag for krav på dekning av utgifter til juridisk bistand, men ikke utmålingen av disse. I dette tilfellet har ikke forsikredes krav ført frem, og nemnda kan ikke se at forsikrede har et rettslig grunnlag for kravet om dekning av utgifter til juridisk bistand.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Persons konklusjon

Selskapet gis medhold.

Ved behandlingen deltok Kaja de Vibe Mallings (leder), Jane Ytreøy Grøndalen (selskapsrepresentant), Lise Karlsen (selskapsrepresentant), Paal Bjønness (forbrukerrepresentant) og Borgar Sandvik (forbrukerrepresentant).